

УПРАВЛІННЯ ІНФОРМАЦІЙНИМИ ПОТОКАМИ ПІДПРИЄМСТВА: СУТЬ, ВИДИ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ

MANAGEMENT OF INFORMATION FLOWS ENTERPRISES: ESSENCE, TYPES AND CLASSIFICATION

Харчук О.Г.

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту, публічного управління та адміністрування, Державний університет інфраструктури та технологій

Kharchuk Olena

State University of Infrastructure and Technologies

У статті розкрита необхідність розгляду інформаційних потоків на транспортних підприємствах. Розглянуті види інформації в логістичній системі. Визначені фактори мікро- та макросередовища та їх складові формування інформаційних потоків підприємства. Наведена узагальнена схема класифікації інформаційних потоків на підприємстві. Перерахований супровід керування інформаційними потоками. Проаналізовані види інформаційних потоків в залежності від ознак класифікації та розкритий їх зміст. Розкриті поняття інформаційних можливостей (потенціалу) менеджера та інформаційних ресурсів підприємства та їх роль для успіху організації. Розглянута система інформаційного обслуговування як засіб управління корпоративної інформаційної системи підприємства. Розкрита роль інформаційних потоків в діяльності менеджерів підприємства та наведені етапи їх дій щодо прийняття управлінського рішення. Наведені сучасні інформаційні технології інформаційних потоків. Розглянута програма автоматизації документообігу «BAS Документообіг КОРП», що використовується для оптимізації організації та контролінгу обліку даних підприємства. Визначені суть, норми та роль документообігу в організації та необхідність його автоматизації щодо підвищення продуктивності працівників й ефективності підприємства в цілому.

Ключові слова: управління, інформаційний потік, логістика, потенціал, підприємство, транспорт.

The article reveals the need to consider information flows at transport enterprises, in particular, automobile ones. Considered types of information in the logistics system, namely functional and pragmatic. The factors of the micro- and macro-environment and their components of the formation of information flows of the enterprise are determined. The concept of the flow of discrete information and monitoring information about a competitor of the enterprise, taking into account its validity and intentions, is revealed. A generalized classification scheme of information flows at the enterprise is given. Information flow management support is listed. The types of information flows are analyzed depending on the features of classification and their content is revealed. Considered information flows in the logistics direction of the enterprise. The concept of information capabilities (potential) of the manager and information resources of the enterprise and their role for the success of the organization are disclosed. Controlling of checking the information flow within the enterprise for quality analysis and interpretation of information, which is necessary to improve the enterprise's activity indicators, is provided. The considered information service system as a means of managing the enterprise's corporate information system. The role of information flows in the activities of enterprise managers is revealed and the stages of their actions regarding the adoption of a management decision are given. Modern information technologies of information flows are given, namely: when the information flow precedes the material flow, accompanies the material flow and lags behind it, which affects the result of the management decision. The main criteria for the quality of the functioning of the corporate information system and the criteria of compliance, which form the quality of information that enters the internal corporate turnover, are considered. These are timeliness, truthfulness, relevance, usefulness, completeness and comprehensibility of information. The document processing automation program "BAS Document Processing KОРP" is considered, which is used to optimize the organization and control of the company's data accounting. The essence, norms and role of document flow in the organization and the necessity of its automation in order to increase the productivity of employees and the efficiency of the enterprise as a whole are determined.

Keywords: management, information flow, logistics, potential, enterprise, transport.

Постановка проблеми. Якщо взяти для розгляду будь-яку сферу діяльності, скрізь потрібно розглядати інформаційні потоки, а найбільш вагомішу практичну значимість вони мають саме в менеджменті транспортних підприємств. Щоб підвищити ефективність виробництва, випуск товарів та їх якісні показники, освоїти нові технології або нові типи виробництва, логістику керівництву потрібно володіти повною інформацією, що сприятиме проведенню якісної роботи управлінців у різних сферах діяльності підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженнями суті та понять інформації, проблем управління потоками та управління інформаційними потоками різних сфер діяльності підприємств займалася велика кількість науковців, як українських, так і зарубіжних. Розглядом інформації як економічної категорії займалися К. Ерроу, Г. Саймон та ін., проблемами управління потоками – П. Ф. Друкер, класифікацією інформаційних потоків – Т. А. Родкін, інформаційними потоками логістичного спрямування – К. Хесінг і М. Арнольд, М. Ю. Ваховська, в сфері фінансів – Г. Гарт та ін., контролінгом – М. С. Пушкар, О. Д. Гудзинський, Л. А. Сухарева, Н. П. Шульга, М. В. Тарасюк тощо. Окремими аспектами управління інформаційними потоками та їх використання на підприємствах займалися також такі науковці як: В. Верба, О. Г. Додонов, О. Дубас, А. Захарченко, В. Малімон, Б. Мізюк, С. А. Мезенцева, К. Карачарова, В. Г. Кравченко, О. Кондратюк, О. Пархоменко, Т. І. Писаренко, Л. Птіцина, О. Сорокіна, С. Федоренко та інші.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Проте дослідження управління інформаційними потоками транспортних підприємств, зокрема автомобільних, потребує подальшого поглибленого аналізу.

Постановкою завдання є процес управління інформаційним потоком підприємства, визначення сутності, видів та факторів впливу на якість інформації щодо прийняття управлінського рішення та досягнення успіху організації.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інформаційний потік можна представити сукупністю повідомлень, що обертаються в самій логістичній системі та пов'язують її із зовнішнім середовищем, і є необхідністю для управління щодо здійснення контролю логістичних операцій [1]. В залежності від характеру інформації інформаційні потоки бувають фінансовими, технологічними, маркетинговими та інші. У якості об'єктів мікросередовища підприємства являються керівні посади працівників, тобто начальників відділів та служб, які саме і приймають рішення щодо управління інформаційними потоками. Ці потоки відображають ієрархію керуючої та керованої систем організації. Наприклад, робота автотранспортних підприємств, які займаються вантажними перевезеннями, залежить від ведення документообігу, який відбувається за допомогою

узагальненої схеми керування інформаційними потоками автотранспортного підприємства (АТП). У структурах АТП кожен відділ по функціональним напрямкам формує свої власні потоки інформації, які змінюються в залежності від вхідної інформації [2].

Інформація в логістичній системі класифікується на функціональну та прагматичну (по використанню) ознаки. Функціональна інформація – це інформація стосовно функціонального спрямування, прагматична інформація – стосовно персоналу, фінансових ресурсів, матеріальних ресурсів, інформаційних ресурсів, результатів діяльності.

Зовнішнє середовище організації утворюється факторами, що мають вплив на підприємство ззовні і, в залежності від ступеня зв'язку з діяльністю підприємства та можливостями впливу на ці фактори, розподіляється на мезо- і макросередовище. Наприклад, підприємство вибирає конкретні способи управління рухомим складом, отримання палива, матеріалів з урахуванням затрат по кожному способу та можливих ефектів (надійність і швидкість поставки, якість матеріалів, престиж постачальника, надані знижки тощо). Також підприємство має можливість коректувати умови поставки матеріалів для координації дій при узгодженні інтересів сторін та мати вплив на учасників ринку при управлінні рекламою. До макросередовища підприємства відносяться ті фактори, які односторонньо мають вплив на його діяльність та можуть враховуватися підприємством у його діяльності.

Зовнішнє середовище підприємства складають такі фактори як: держава і її інститути, кон'юнктура вітчизняного й зовнішнього ринків, соціуми й демографія, клімат і географія, культура й традиції, наука, техніка й технології. Ці фактори також є джерелами інформації, що складають інформаційні потоки зовнішнього середовища. Тому АТП можна представити у вигляді складної взаємопов'язаної системи інформаційних потоків макросередовища й мезо-середовища [2]. Групування інформаційних потоків, що виражається блочністю та ієрархічністю, допомагає виявляти «вузькі місця» в управлінні, місця та характеристики «особливих станів», що потребують оперативного втручання при виборі ефективних стратегій управління [3]. Інформаційні потоки бувають як універсальними, так і спеціальними, що містять як обов'язкову інформацію, так і рекомендовану та інформацію до відома. В залежності від строку використання інформаційні потоки поділяються на умовно-постійні, тобто ті, що не змінюються протягом тривалого періоду часу та змінні. Прикладом умовно-постійних інформаційних потоків може бути інформація про: договірні ціни на сировину й матеріали; розпорядок робочого дня підприємства, норми витрат праці й витрат сировини. Змінна інформація має обмежений час використання, де найголовнішими є потоки дискретної й моніторингової інформації.

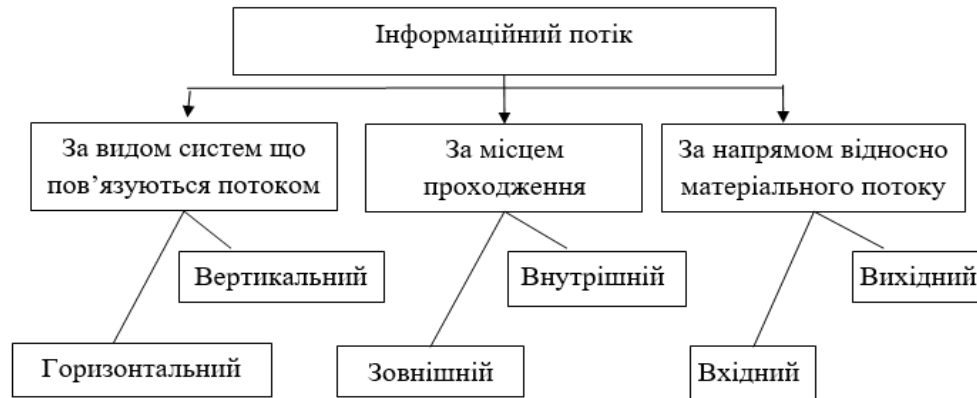

Рис. 1. Види інформаційних потоків

Джерело: складено на основі [4; 5]

Під потоком дискретної інформації можна представити відомості, що мають безпосереднє відношення до якої-небудь проблеми; потоки моніторингової інформації спрямовані на дотримання на довготривалій основі сучасних тенденцій розвитку об'єкта. Наприклад, на ринок з'являється новий сильний конкурент, що працював на інших ринках і його поява починає створювати проблемну ситуацію для давно працюючого на цьому ринку підприємства, так як у останнього з'являється потреба в інформації про нового конкурента. Тоді підприємство починає формувати потік дискретної інформації про конкурента і в подальшому може формувати потоки моніторингової інформації про нього, враховуючи його чинність і наміри. Узагальнена схема класифікації інформаційних потоків на підприємстві наведена на рис. 1.

Інформаційний потік може характеризуватися [5; 6]: джерелом походження, напрямом руху, швидкістю передачі і прийому та інтенсивністю потоку тощо.

Всі потоки інформації, які представлені у вигляді ціле направленої руху інформації від джерела до носіїв інформаційних потреб,

повинні створюватися на підприємствах з урахуванням: мінімізації маршрутів інформаційних потоків та зменшення дублювання потоків [6].

Керування інформаційними потоками супроводжується:

- зміною напрямку потоків;
- оригуючою швидкістю передач;
- коригуванням обсягу потоків до величини пропускної здатності окремого вузла чи ділянки шляху [7].

Формування напрямків діяльності та цілей підприємств може відбуватися на основі класифікації інформаційних потоків, зміст та ознаки яких наведені у табл. 1 та табл. 2.

Ті організації, що займаються виробництвом та продаж товарів мають не тільки інформаційні, а й матеріальні потоки. Це рух товару від складу до споживача, можливо через посередників, всередині країни та за її межами. Матеріальні та інформаційні потоки можуть відбуватися та досліджуватися одночасно, так як матеріальні потоки безпосередньо залежать від якості та своєчасного одержання та надання інформації. Сьогодні цю функцію виконує логістика [9].

Таблиця 1

Класифікація інформаційних потоків

Ознаки класифікації	Вид інформаційних потоків
У відповідності до складових логістичної системи	Внутрішні, зовнішні, горизонтальні, вертикальні, вхідні та вихідні
Види носія інформації	Паперові носії, магнітні носії, оптичні, цифрові, електронні
Системність використання	Регулярні, періодичні, оперативні
Функції інформації	Директивний (керуючий), нормативно-довідковий, обліково-аналітичний, допоміжний
Рівень відкритості	Відкриті, закриті, секретні
Метод обміну інформацією	«On-line», «off-line»
Можливість передачі даних	Кур'єром, поштою, телефоном, телеграфом, телетайпом, електронною поштою, факсом, по телекомунікаційних мережах
Направленість щодо матеріального потоку (МП)	У прямому напрямку з МП, в зустрічному напрямку з МП
Дії щодо матеріального потоку	Випереджаючі, одночасні, наступні

Джерело: складено за даними [4; 5; 8]

Зміст видів інформаційних потоків в організації

Вид інформаційного потоку	Зміст
Міжрівневий обмін інформацією в організації	– вхідні потоки інформації, якими повідомляють підлеглим про поточні задачі, конкретні доручення, зміну пріоритетів та ін.; – вихідні потоки інформації – звіти про виконання завдань, пропозиції по удосконаленню технологій тощо, якими інформуються керівники про наявні проблеми та можливі альтернативи рішень.
Горизонтальний обмін інформацією	– наради керівників сусідніх підрозділів, що задіяні у виконанні загальних завдань; – наради керівників підрозділів, які мають виробниче направлення; робота в суміжних проектах.
Неформальний обмін інформацією	Обміркування питань з виробництва при неформальних зустрічах (в час обіду, святкувань і т.д.)

Джерело: складено за джерелами [4; 5; 8]

Послідовність взаємодії інформаційних та матеріальних потоків змінили сучасні інформаційні технології. Розрізняють їх три варіанти:

– якщо інформаційний потік випереджає матеріальний, то від інформаційного отримується інформація про стан матеріального потоку (прямий напрямок), або інформація про замовлення (зустрічний напрямок);

– якщо інформаційний потік супроводжує матеріальний, то одночасно йде інформація стосовно кількісних та якісних параметрів матеріального потоку, що дає можливість своєчасно приймати управлінські рішення;

– якщо інформаційний потік відстає від матеріального, то інформація допомагає лише визначити оцінку результату.

Інформаційні потоки при логістичному спрямуванні мають такі види, що залежать від [10]:

– видів систем, що пов'язані з потоком: горизонтальні та вертикальні;

– місця проходження: зовнішні і внутрішні;

– напряму логістичної системи: вхідні та вихідні.

Інформаційні потоки можуть бути представлені у паперовому вигляді та у вигляді електронних документів. Інформація має такий різновид, вона: достовірна та недостовірна, достатня, недостатня та надлишкова, активна і пасивна, цифрова, алфавітно-цифрова та алфавітна.

В залежності від місця походження інформація може бути зовнішня, що передається від вищих органів управління, а також від підприємств, організацій та установ, які взаємодіють з об'єктом управління (господарські зв'язки), та внутрішня, що формується самим підприємством [10].

Внутрішня інформація, її обмін та аналіз ґрунтується на взаємодії працівників підприємства, які виконують роботу відповідних напрямків через внутрішньо корпоративні документи, мережеві та веб-ресурси, іноді – фінансового характеру джерела. Є такі особи, що беруть участь в управлінні корпоративною інформаційною системою, їх називають генераторами відомостей, але їх проблематично виявити серед конкретних співробітників в широкомасштабному підприємстві.

Основна причина – це те, що більшість документів, перш за все фінансових, проходять багато різних ступенів процедур узгодження та коригування на різних рівнях менеджменту. І тоді робота «генераторів відомостей» виявити ті документи, що мають достовірність даних та завантажити їх в інформаційну систему. Потім відомості аналізуються та приймається рішення, як саме задіяти документи. Якщо ж документи є наприклад, інструкціями, то менеджери можуть їх при необхідності коригувати або залишити без змін. Якщо ж це бухгалтерські документи, то відповідні результати передаються до фінансового відділу для подальшого аналізу та складання звіту. Основним критерієм якості функціонування корпоративної інформаційної системи є залучення мережевих технологій, прикладом яких може бути корпоративний веб-сайт. Він може мати публічний доступ до всіх користувачів інтернету, або повністю чи частково обмеженим.

Мережеві технології можуть бути корисними для налагодження взаємозв'язків з навколишнім середовищем, де зовнішні особи також можуть виступати генераторами відомостей, що дасть можливість підприємству на основі отриманої інформації змінити свої цілі на краще.

Наприклад, отримання великої кількості запитів від клієнтів про випуск товарів з певними характеристиками, які ще не властиві для продукції підприємства, керівництво може прийняти рішення запустити ці вироби у виробництво, що покращить та розширить асортимент продукції підприємства.

Зовнішні та внутрішні інформаційні потоки формують якість відомостей, які надходять до внутрішньо корпоративного обороту.

Якість відомостей (критерії відповідності) залежить від своєчасності, правдивості, релевантності, корисності, повноти та зрозумілості інформації.

Процес, який передбачає перевірку інформаційного потоку всередині підприємства відповідно критеріям, називається контролінгом, який проводиться для аналізу якості інформації,

її інтерпретації, виявлення аспектів значимості відомостей з метою оптимізації прибутків і витрат, та підвищення рентабельності бізнесу.

Основною характеристикою інформаційних потоків являється концентрація цілей менеджменту. Робота з інформаційними потоками дає можливість визначати «вузькі місця» у діяльності підприємства, удосконалюючи які, підприємство буде конкурентоспроможним, а продукція більш якісною. Також робота з інформаційними потоками передбачає концентрацію ресурсів підприємства (матеріальних, фінансових та людських), сприяє виявленню найбільш сильних сторін підприємства, пошуку нових джерел підвищення конкурентоспроможності, впровадження інновацій та нових технологій тощо.

Менеджер в своїй повсякденній роботі займається постановкою цілей підприємства, прогнозуванням, плануванням, організацією, мотивацією і стимулюванням, контролем і регулюванням, оцінкою виконання та інтерпретацією результатів діяльності підприємства, де всі його дії супроводжуються прийняттям управлінських рішень. Щоб прийняти рішення менеджера необхідно зібрати всю інформацію про стан та умови функціонування підприємства, тобто зібрати всі інформаційні потоки підприємства. І чим краще буде організована на підприємстві система пошуку інформаційних потоків, тим вища буде його конкурентоспроможність.

Зовнішня система направляє свої інформаційні потоки для того, щоб підприємство могло своєчасно змінити свою поведінку та цілі при правильному сприйнятті інформаційних можливостей менеджера та певному запасу його знань.

Комплекс знань, що дозволяють менеджеру розпізнати декілька інформаційних продуктів називається інформаційним потенціалом. Він реалізується за допомогою інформаційних потоків, що виробляються зовнішніми системами та збирається в інформаційному полі.

Всі ці інформаційні потоки можна розділити на керуючі та навчальні, хоча явного поділу робити немає сенсу, бо рахується, що менеджери вже отримали раніше навчальні інформаційні потоки у навчальних системах і тому звертають, в основному, увагу на керуючі інформаційні потоки.

Керуючі інформаційні потоки мають свої різновиди: нормативні та методичні. Навчальні інформаційні потоки поєднуються з іншими керуючими інформаційними потоками в глобальному інформаційному полі.

При прийнятті управлінського рішення виникають різні можливі його варіанти прийняття, які мають узгоджуватися з тими обмеженнями, що накладаються системами управління, де ступінь обмежень залежить від виду системи, що управляє. Вибирається один із варіантів управлінських рішень, що в даний момент є оптимальним для прийняття. Успіх організації в більшій мірі залежить від інформаційних можливостей

(потенціалу) менеджера, що повинні гарантувати сприйняття всіх видів інформаційних потоків для його досягнення. Але це можливо, якщо менеджер використовує не тільки свій інформаційний потенціал, а і інформаційний потенціал всіх членів своєї команди та інших фахівців. І цей потенціал має назву інформаційного потенціалу команди менеджерів.

Деякі проблеми щодо набуття інформаційних потоків вирішують спеціалізовані системи інформаційного обслуговування (СІО) як в середині, так і ззовні підприємства.

Системи інформаційного обслуговування являються засобом управління корпоративної інформаційної системи (КІС) підприємства. Система інформаційного обслуговування самостійно або на заказ набуває інформаційних потоків у керуючих систем або інформаційних накопичувачів (бібліотеках, архівах тощо), нагромаджує їх, розробляє дублікати і частину з них відправляють на обробку команді менеджерів або іншим фахівцям. У підприємств, що знаходяться у системі інформаційного обслуговування, інформаційні потоки становлять його інформаційний ресурс.

Різниця між інформаційним потенціалом та інформаційним ресурсом полягає в тому, що менеджер при розподілі та плануванні робіт чи фінансів чітко усвідомлює порядок посилення інформаційного потенціалу.

Корпоративна інформаційна система підприємства використовує сукупний інформаційний потенціал, який дає можливість сприймати та адекватно реагувати на інформаційні продукти, що створюються зовнішніми керуючими системами.

Основні етапи та функціональні обов'язки менеджерів щодо управління інформаційними потоками для прийняття управлінського рішення наведені в табл.3.

Методологія управління інформаційними потоками виникає з понять документообігу.

Результативність діяльності підприємства залежить від швидкої та якісної обробки (руху) необхідної службової документації підприємства з моменту їх створення до моменту виконання або відправки на архівне зберігання.

Саме цей рух називають документообігом, який повинен виконуватися без тяганини на робочих місцях. Для правильної організації та злагодженої роботи відділів та всього підприємства потрібно формувати маршрути проходження документів при встановленні термінів їх знаходження у конкретного виконавця, проведення контролю за їх знаходженні на робочих місцях [11].

Документообіг буде ефективним, якщо буде відповідати таким нормам: переміщення інформації проходить через оптимальну кількість ланок передачі та буде відсутній зворотний рух; чіткий розподіл документів між керівництвом та працівниками у відповідності з функціональними обов'язками кожного; однаковість операцій та маршрутів для великої кількості документації; тільки при

Основні етапи та функціональні обов'язки менеджерів щодо управління інформаційними потоками для прийняття управлінського рішення

№ п/п	Етапи прийняття рішення	Відповідальний менеджер	Функціональні обов'язки
1	2	3	4
1	Прогноз та аналіз поведінки довкілля	Економіст-дослідник	Моніторинг та статистичний аналіз основних показників діяльності конкурентів та споживачів, корекція діяльності підприємства щодо відповідності конкуренто-середовища
2	Прогноз та аналіз поведінки підприємства	Менеджер-технолог	Моніторинг та статистичний аналіз показників діяльності підприємства, розробка рекомендацій щодо змін в діяльності підприємства
3	Розробка стратегії підприємства	Головний менеджер	Формулювання управлінського рішення, розробка стратегічних та тактичних цілей підприємства, визначення потреб ресурсів та строків виконання
4	Вимір поточного та планового стану системи	Менеджер-технолог	Вибір параметрів стану системи, формування методики виміру системи та затвердження їх результатів
5	Збір інформації, що має вплив на прийняття рішення	Менеджер-юрист	Обґрунтування інформації щодо цільової ситуації, вияв систем, що керують підприємством у даній ситуації, їх класифікація, збір та аналіз навчальних інформаційних потоків та збір та переробка управляючих інформаційних потоків
6	Визначення альтернатив управлінських рішень	Економіст-конструктор	Логічне довершення можливих альтернатив, мозкова атака для розробки креативних варіантів
7	Вибір критеріїв порівняння альтернатив	Головний менеджер	Дефініція економічних, технічних, соціальних та інших критеріїв, встановлення їх пріоритетів
8	Порівняння альтернатив	Економіст-конструктор	Математичне моделювання, виконання експертної оцінки, приведення альтернатив до єдиної бази
9	Вибір за критеріями оптимального варіанта рішення	Економіст-конструктор	Затвердження остаточного (оптимального) варіанту управлінського рішення
10	Реалізація рішення	Менеджер-технолог	Використання методики «дерева рішень» для функціональних підрозділів, схвалення строків виконання етапів рішення та розподіл ресурсів
11	Оцінка результату прийнятого рішення	Менеджер-технолог	Оперативний контроль за ходом реалізації рішення для своєчасного його редагування та розробка подальших дій для успіху підприємства

Джерело: складено за джерелами [4; 5; 8]

необхідності відбувається передача документації; кожна операція виконується одноразово.

Сьогодні для спрощення роботи підприємств та установ використовують автоматизацію та комп'ютерні програми при документообігу, що дає можливість забезпечити надійне їх зберігання та відповідати нормам ведення. При цьому зменшуються витрати часу та ресурси, не виконується робота повторно і знаходження документів відбувається швидко на комп'ютері в папках даних. Наприклад, однією з безлічі з таких програм є програма автоматизації документообігу «BAS Документообіг КОРП», яка використовується для вирішення питань щодо організації та контролінгу обліку даних підприємства, що дає можливість підключати велику кількість користувачів по локальній мережі чи через Інтернет [12; 13]. В подальшому, використовуючи такі програми, підприємства зможуть

підвищити продуктивність працівників та ефективність підприємства в цілому.

Висновки. Отже, інформаційний потік – це цілість повідомлень, що зв'язують діяльність підприємства (різні його сфери діяльності) з зовнішнім середовищем і від характеру інформації поділяються на фінансові, технологічні, маркетингові тощо. Він характеризується джерелом походження, напрямом руху, швидкістю передачі і прийому, інтенсивністю потоку, не повторюваністю потоків тощо та мають різновиди, а саме можуть бути універсальними, спеціальними, рекомендованими та інформацією до відома. Інформаційні потоки логістичного спрямування бувають горизонтальні та вертикальні, зовнішні та внутрішні, вхідні та вихідні і можуть бути представлені у паперовому вигляді та як електронний документ. Інформація може бути достовірною та недостовірною,

достатньою, недостатньою та надлишковою, активною і пасивною, цифровою, алфавітно-цифровою та алфавітною, зовнішньою та внутрішньою. Зовнішні та внутрішні інформаційні потоки формують якість відомостей, які надходять до внутрішньо корпоративного обороту. Процес перевірки інформаційного потоку всередині підприємства відповідно критеріям, називається контролінгом. Робота з інформаційними потоками передбачає концентрацію ресурсів підприємства та сприяє виявленню найбільш сильних сторін підприємства, впровадженню інновацій, нових технологій та пошуку нових джерел підвищення конкурентоспроможності тощо. Знання, що дозволяють менеджеру розпізнати інформаційні продукти називаються

інформаційним потенціалом. Крім свого інформаційного потенціалу менеджер в своїй роботі використовує інформаційний потенціал всіх членів команди та інших фахівців, що має назву інформаційного потенціалу команди менеджерів. Документообіг – це рух необхідної службової документації підприємства з моменту їх створення до моменту виконання або відправки на архівне зберігання. Результативність діяльності підприємства залежить від швидкої та якісної обробки документообігу. Для спрощення роботи підприємств та установ використовують автоматизацію та комп'ютерні програми документообігу, що дають можливість забезпечити надійне зберігання та відповідність нормам їх ведення.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Кір'янов О. Ф., Мороз М. М., Бойко Ю. О. Інформаційні технології на автомобільному транспорті : навч. посіб. Кременчук. нац. ун-т ім. М. Остроградського. Харків : Друкарня Мадрид, 2015. 270 с.
2. Кашканов А. А., Кужель В. П., Грисюк О. Г. Інформаційні комп'ютерні системи автомобільного транспорту : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2010. 230 с.
3. Шершньова З. Є. Стратегічне управління : підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : КНЕУ, 2004. 699 с.
4. Матвієнко О. В. Основи інформаційного менеджменту. Київ : ЦУЛ, 2004. 128 с.
5. Августин Р. Р., Богач Ю. А. Управління інформаційними зв'язками : навчальний посібник. Тернопіль : ТНЕУ, 2013. 240 с.
6. Логистика и управление цепями поставок. Теория и практика. Основы логистики : учебник / Под ред. Б. А. Анина и Т. А. Родкиной. Москва : Проспект, 2013. 344 с.
7. Зось-Кіор М. В., Радочин Ю. Г. Управління інформаційними логістичними потоками на підприємстві. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. С. 247–250.
8. Інформаційні потоки та їх класифікація. URL: https://pidru4niki.com/68003/logistika/informatsiyeni_potoki_klasifikatsiya
9. Інформаційні потоки: поняття, види та сутність. Яким чином можна керувати інформаційним потоком. URL: <https://playsguide.ru/uk/secrets/informacionnye-potoki-ponyatie-vidy-i-sushchnost-raspredelenie/>
10. Інформаційні потоки в організації. URL: <https://studfile.net/preview/5043453/page:3/>
11. Кірсанова М. В., Аксьонов Ю. М. Курс діловодства: Документальне забезпечення управління : навчальний посібник. 2 вид. Москва : ИНФРА-М, 2017. 339 с.
12. Золотарьова І. О. Автоматизація документообігу : навчальний посібник. Харків : Вид. ХНЕУ, 2008. 168 с.
13. Документообіг на підприємстві. URL: <https://a4.com.ua/dokumentoobig-na-pidpriemstvi/>

REFERENCES:

1. Kiryaynov O. F., Moroz M. M., Boyko Yu. O. (2015) *Informatsiyeni tekhnolohiyi na avtomobilnomu transporti* [Information technologies in road transport]. Kharkiv: Madrid Printing House. (in Ukrainian)
2. Kashkanov A. A., Kuzhel'V. P., Hrysyuk O. H. (2010) *Informatsiyeni kompyuterni systemy avtomobil'noho transport* [Information computer systems of automobile transport]. Vinnytsia: VNTU. (in Ukrainian)
3. Shershynova Z. Ye. (2004) *Stratehichne upravlinnya* [Strategic management]. Kyiv: KNEU. (in Ukrainian)
4. Matviyenko O. V. (2004). *Osnovy informatsiyenoho menedzhmentu* [Basics of information management]. Kyiv: TsUL. (in Ukrainian)
5. Avhustyn R. R., Bohach Yu. A. (2013) *Upravlinnya informatsiyenymy zvyazkamy* [Management of information communications]. Ternopil: TNEU. (in Ukrainian)
6. Anin B. A., Rodkina T. A. (2013). *Logistika i upravleniye tsepyami postavok. Teoriya i praktika. Osnovy logistiki* [Logistics and supply chain management. Theory and practice. Fundamentals of logistics]. Moskva: Prospekt. (in Russian)
7. Zos'-Kior M. V., Radochyn Yu. H. *Upravlinnya informatsiyenymy lohistrychnymy potokamy na pidpryyemstvi* [Management of information logistics flows at the enterprise]. *Naukovyy visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu*, pp. 247–250. (in Ukrainian)
8. *Informatsiyeni potoky ta yikh klasyfikatsiya* [Information flows and their classification]. Available at: https://pidru4niki.com/68003/logistika/informatsiyeni_potoki_klasifikatsiya (in Ukrainian)
9. *Informatsiyeni potoky: ponyattya, vydy ta sutnist'*. Yakym chynom mozha keruvaty informatsiyenym potokom. [Information flows: concepts, types and essence. How can information flow be controlled?]. Available at: <https://playsguide.ru/uk/secrets/informacionnye-potoki-ponyatie-vidy-i-sushchnost-raspredelenie/> (in Ukrainian)

10. Informatsiyni potoky v orhanizatsiyi [Information flows in the organization]. Available at: <https://studfile.net/preview/5043453/page:3/> (in Ukrainian)
11. Kirsanova M. V., Aks'onov Yu. M. (2017) Kurs dilovodstva: Dokumental'ne zabezpechennya upravlinnya [Bookkeeping course: Documentary support of management]. Moskva: INFRA-M. (in Ukrainian)
12. Zolotar'ova I. O. (2008) Avtomatyzatsiya dokumentoobihu [Automation of document processing]. Kharkiv: KhNEU. (in Ukrainian)
13. Dokumentoobih na pidpnyemstvi [Document circulation at the enterprise]. Available at: <https://a4.com.ua/dokumentoobig-na-pidpriemstvi/> (in Ukrainian)